

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natísno enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Maribor in Slovenci.

Nekaj časa sem se obračal pozornost Slovencev posebno na mesto Celje. To je prav. Ne mora pa se odobravati in tudi ni prav, da se ne brigamo za Maribor. Na to mesto bi morali posebno pozornost obratiti, ker je po velikosti drugo mesto štajarske dežele, ker je blizu nemško-slovenske meje, ker ima važne učne zavode, ker je vsled svoje trgovine in lege za naše gospodarske in politične razmere zdaj že imenitno, pa še bode imenitnejše postalo, ako se izvrši reorganizacija sodišč vsled novega civilnega postopnega reda, in ako se loči administrativno slovenski Štajar od nemškega.

Na vse te okolnosti moramo že zdaj misliti, mi se moramo na nje resno pripravljati. Tu ne velja noben izgovor. Kdor zagovarja nasprotno stališče, še politično ni goden in ne razumeva naloge naše dobe, ali pa se boji truda in dela, da celo zamere naših narodnih in političnih nasprotnikov. V Mariboru so dani vsi pogoji, da se slovenski zivelj lahko utrdi, da se more tako organizirati, da bode zasloba in ponos bratom, strah nasprotnikom.

V Mariboru je razumništvo številno, zastopa vse stanove. Tu imajo Slovenci razne zavode, razna društva, celó svojo tiskarno in razne časnike imajo. In vendar je vse mrtvo, ni zapaziti nikjer pravega življenja. Kaj je temu uzrok? Slovencem v Mariboru manjka središča in združenja ali koncentracije. Kakor se Slovenci v Mariboru porivajo po raznih gostilnicah in kavarnah, tako delajo tudi njih društva. Ako pride narodnjak z dežele v mesto, ne najde nikjer slovenske družbe. Če je treba napraviti kak shod ali zborovanje, ni dobiti primerne prostora. Narodni zavodi so raztreseni po mestu; težko jih je najti, pa še težavneje dobiti njih zastopnike in merodajne osebe. Od dneva do dneva se čuti bolje in bolje potreba, da se vendar tudi za mariborske Slovence pripravi skupna streha, narodni dom.

Ne odlagajte več, gospodje! Skrajni čas je. Kar je bilo v Ptujju mogoče doseči peščici narodnjakov brez posojilnice, kar so izpeljali Brežičani tako hitro, to se dá dognati tudi v Mariboru, kjer je inteligence dosti, pa tudi precej kapitala.

Ko bodo imeli Slovenci v Mariboru svojo gostilnico in kavarno, ko bodo v narodnem domu pripravní prostori, za shode, koncerte, glediške predstave, ko bodo vsa narodna društva in vsi narodni zavodi pod skupno streho, pokazala se bode moč slovenskega življa, bode ta začel uplivati na okolico in na celi okraj. Središče v Mariboru se mora oživeti, srce in glava stopiti morata na svoje mesto, in vsi udje se njima pridružijo!

Vsled tega, da se Slovenci v Mariboru združijo v narodnem domu, bodo se še le prav spoznali med seboj,

bodo se drug drugega oklenili, bodo dobila obstoječa društva in zavodi novo podporo, nove moči, v popolnitev organizacije bodo se lahko osnovali novi zavodi in nova društva, če se pokaže potreba takih. Znameniti napredek celjskih Slovencev, ki se opira na združitev močij, vstrajnost in neustrašenost, naj ojači mariborske Slovence! V to pomozi Bog!

F. J.

Slovenci in Badenijeva volilna preosnova.

Volilni red je v ustavni državi največje važnosti. Zato nam ni zadosti, da smo zadnjič splošno govorili o Badenijevi volilni preosnovi, ki je bila izročena dotičnemu odseku; danes hočemo nekaj vrstic posneti iz govora dr. Ferjančiča, ki ga je imel dne 20. febr. pri splošni obravnavi, in pa iz besedij poslanca Kluna, katere je le-ta govoril dne 22. febr. v odseku za volilno preosnovo.

Dr. Ferjančič je govoril v imenu hrvaško-slovenskega kluba. Izjavil je, da bode njegova stranka glasovala zato, da se vladni načrt odkáže odseku, da bi ga pa ne mogla vsprejeti, ako ga odsek ne spremeni. Izrekel se je zoper to, da bi deželni zbori volili državne poslance. Slednjič je razpravljal o sedanjem krivičnem volilnem redu na Štajarskem in Koroškem ter zahteval, da se v novem volilnem razredu kranjski deželi priznata dva mandata.

Poslanec Klun pa je v odseku najprej naglašal, da tudi novi vladni načrt obseza še mnogo starih krivic. Tako so bile že doslej kmečke občine gledé volilne pravice jako prikrajšane; kajti volile so le 37% vseh poslancev. Po novem načrtu bodo volile 70% poslancev manj, torej le 30%, dočim se razmerno zmanjša zastopstvo mest le za 5 odstotkov. Razmerje med mestnimi in kmečkimi zastopniki pa je še neugodnejše, če pomislimo, da treba mestnim zastopnikom prišteti tudi zastopnike trgovskih zbornic, ki zastopajo iste koristi.

Nato opozarja poslanec Klun na krivico, ki se godi koroškim Slovencem. Ti štejejo tretjino prebivalstva, a imajo v deželnem zboru dva, v državnem celó nobenega zastopnika. Štajarski Slovenci, ki štejejo dobro tretjino prebivalstva v deželi, imajo v državnem zboru tri zastopnike, Nemci pa dvajset.

Naloga vlade je torej, da najprvo odstrani te krivice in pravično razdeli volilne okraje. Vlada pa je predložila načrt, po katerem se sedanje krivice ne le ne odstranijo, temveč še pomnožijo. Tako dobi po novem načrtu kranjska dežela le eden mandat več, akoravno šteje 493.433 civilnega prebivalstva in plačuje davka 1.566.058 gld., dočim šteje Tirolska 790.480 prebivalcev in plačuje 2.737.666 gld. davka, pa dobi tri mandate.